

İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin ve Yöneticilerin Okul Kültürüne Yönelik Metaforik Algılarının İncelenmesi

Rasim Özdemir¹

Ahmet Kaya²

Özet: Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ilkokullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin okul kültürüne yönelik metaforik algılarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde nitel araştırma desenlerinden biri olan olgu bilim (fenomenoloji) deseni temelinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışmaya 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş İlinin Pazarcık İlçesinde ilkokullarda görev yapan 13 sınıf öğretmeni ve 7 yönetici katılmıştır. Veriler görüşme formu ile toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi ile analiz edilerek çözümlenmiş ve anlamlandırılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde ulaşılan metaforlar 6 kategoriye ayrılmıştır. Bu kategoriler şunlardır; besleyici olan, doğayı çağrıştıran, topluluk ifade eden, işlevsel olan, eşya ve bağlayıcı olandır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinden elde edilen metaforlar incelendiği zaman, metaforların Besleyici Olan, Topluluk İfade Eden ve İşlevsel Olan kategorilerinin altında toplandığı görülmüştür. Hem okul yöneticilerinden hem de sınıf öğretmenlerinden elde edilen metaforlara bütüncül bir gözle bakıldığı zaman, okul kültürü hakkında geliştirilen metaforların genel anlamda olumlu ve onure edici nitelikte olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Metaforik Algı, Okul Kültürü, Okul Yöneticisi, Sınıf Öğretmeni

Type / Tür:

Research /Araştırma

Received / Geliş Tarihi:

22 Kasım 2022

Accepted / Kabul Tarihi:

12 Haziran 2023

Page numbers / Sayfa no:

1-23

Suggested APA Citation / Önerilen APA Atf Biçimi:

Özdemir, R., & Kaya, A. (2023). İlkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin ve yöneticilerin okul kültürüne yönelik metaforik algılarının incelenmesi. *KSÜ Eğitim Dergisi*, 5(1), 1-23.

¹Öğretmen, MEB / Kahramanmaraş

²Prof. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi EBB/Eğitim Yönetimi ABD / Kahramanmaraş

School Culture Metaphors of Classroom Teachers and Primary School Administrators

Abstract

In this study, it is aimed to determine the metaphorical perceptions of classroom teachers and administrators working in public primary schools affiliated to the Ministry of National Education about school culture. Within the framework of this purpose, it was carried out on the basis of the phenomenology design, which is one of the qualitative research designs. The study group of the research was determined by the purposeful sampling method. 13 classroom teachers and 7 administrators working in primary schools in Pazarcık District of Kahramanmaraş Province participated in the study in the 2021-2022 academic year. Data were collected with an interview form. The collected data were analyzed by content analysis, analyzed and interpreted. The metaphors reached as a result of the findings were divided into 6 categories. These categories are; nurturing, evoking nature, expressing community, functional, material and binding. As a result of the research, when the metaphors obtained from the classroom teachers were examined, it was seen that the metaphors were gathered under the categories of Nourishing, Community Expressing and Functional. When the metaphors obtained from both school administrators and classroom teachers are viewed holistically, it is seen that the metaphors developed about school culture are generally positive and honorable.

KeyWords: Metaphor, Metaphoric Perception, School Culture, School Administrator, Class Teacher

Giriş

Kurum kültürü, bir kurumda ya da kuruluşta var olan ve yeni gelen kişilere öğretilen ortak normlar ve değerlerin toplamıdır (Çelik, 2000). Diğer bir ifade ile kurumların alt birimlerini bir bütün haline getiren tutkaldır. Kurum kültürü, kurumu diğer kurum ve kuruluşlardan ayıran ve üyeleri tarafından paylaşılan bir değerler sistemidir (Schneider, Smith, Taylor ve Fleenor 1998: 231). Kurum kültürünü; bir kurumdaki çalışanları olumlu manipüle eden davranışlar, değerler, beklentiler, inançlar, semboller ve alışkanlıklar düzeni olarak da ifade edilebilir. Kurum kültürü, hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için tüm emek veren kişilerin yetenek ve kapasitelerini üzerine çekerek; her çalışanın ayrı ayrı amaçlarının gerçekleştirilmesi için değil, takım halinde ve yalnızca en mühim olan konuya odaklanma olarak ifade etmektedir (Dinçer, 1995: 402). Günümüzde, eğitim kurumlarının karşı karşıya kaldığı en önemli meselelerinden biri, verilen eğitimin ne önemde tesirli ve verimli olduğudur. Çelik (200)'e göre; etkili kurum araştırmaları, etkili kurumda, öğrenmeye elverişli pozitif bir kültürün (havanın-iklimin) varlığını göstermektedir. Kurumun gelişimi için yeni görüşler teklif edilse de, okulda pozitif bir kültür yaratılmadıkça, kurumun gelişmesi mümkün olmamaktadır (Dinçer, 1995). Kurum yöneticilerinin etkin bir okul kültürü oluşturması için kurumdaki çalışanların ve öğrencilerin başarılı ve mutlu olması gerekmektedir. Mutlu bireyler başarılı olan insanlardır. Mutluluk çoğaldıkça çoğalır ve başarıda aynı bu şekilde mutluluk gibi çoğalacaktır. Kurumlar belirli bir ürün ya da hizmet verirken geleneklerini, göreneklerini, töre ve değer felsefelerini kendi değerlerini de üretirler. Özellikle eğitim kurumlarının diğer kurumlardan daha farklı düzeyde kültür üretme ve yayma gibi temel amaçları vardır (Çelik, 2000).

Metaforlar eğitim alanındaki algılarımızı çeşitlendirmek ve renklilik kazandırmak için

faydalanılan kuramsal düşünmenin bir sonucudur (Sticht, 1993). Bu sebeple bir konu hakkındaki durum, ilke, olay, olgu veya kavrama yönelik birinci sırada akla gelen şeylerin ve bu şeylerin temelinde yatan ayrıntıların gün yüzüne çıkmasına katkıda bulunan kavram metafordur. Diğer yandan metaforlar, yakın ve uzak çevreyi anlamlandırırken yorumlarken bireylerin, birbirinden kopuk ve bağsamsız gibi görünen nesnelliklerden organize anlamlar çıkarmaya fırsat vermektedir (Saban vd, 2006; Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin ve yöneticilerin okul kültürüne yönelik metaforik algılarını belirlemektir.

Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni temelinde yürütülecektir. Bu desenin zeminini oluşturan olgular, içerisinde yaşadığımız çevrede, bizatihi tanık olduğumuz olaylarda, sıkça karşı karşıya kaldığımız durumlarda, farklı biçimlerde (olgu, kavram, durum ve ilke) ve yollarda karşımıza çıkabilmektedir (Uçar ve Erdem, 2020). Olgu bilim deseni, her an yaşantımızın içinde olan, günlük hayatımızda yer edinmiş olan fakat hakkında derinlemesine herhangi bir bilgiye sahip olmadığımız olguların açığa çıkarılmasına odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada okul yöneticilerin ve sınıf öğretmenlerinin okul kültürü hakkındaki metaforik algılarını açığa çıkarabilecek, bu konudaki farkındalığın eksikliğini giderebilecek olan olgu bilim deseni temele alınmıştır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmaya dâhil edilen katılımcılar amaçlı örneklem yöntemi ile seçilmiştir. Amaçlı örneklem yöntemi, araştırmanın amacına göre, bilgi açısından zengin bir potansiyele sahip olan, derinlemesine ve ayrıntılı bir çalışmaya imkân sağlayan bir örnekleme yöntemidir. Diğer yandan alan yazına yön veren kuramcılarında belirttiği gibi, nitel araştırmalarda her örneklem aslında amaçlı örneklemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Nitel araştırmalar genel anlamı ile dar çalışma grupları ile yürütülen çalışmalardır. Fakat metafor analizi hem veri toplama hem de veri analizi bakımından sağladığı kolaylıklardan dolayı geniş çalışma grupları ile çalışmaya uygun bir desendir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bundan dolayı çalışma grubu Kahramanmaraş ilinin Pazarcık ilçesinde yer alan 6 resmi ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenleri ve okul yöneticilerinden oluşmaktadır.

Çalışma grubuna ait veriler Tablo 1’de detaylı bir biçimde sunulmuştur.

Tablo 1.**Çalışma Grubuna Ait Betimsel Veriler**

Kişisel bilgiler					
Cinsiyet	Kadın (8)			Erkek (12)	
Yaş	20-25 (1)	26-30 (1)	31-35 (9)	36-40 (3)	41 ve üstü (6)
Öğrenim durumu	Lise (0)			Yüksek Öğrenim ve üstü (20)	
Okuldaki görevi	Yönetici (7)			Sınıf Öğretmeni (13)	

Tablo 1’de görüldüğü gibi çalışma grubunun ağırlıklı kısmını erkekler oluşturmaktadır. Çalışma grubun yaş parametresine bakıldığında, katılımcıların ağırlıklı olarak 31-35 yaş aralığında oldukları görülmektedir. Çalışma grubunun öğrenim durumu özellikleri incelendiğinde, herkesin yükseköğrenim ve daha üst bir öğrenim gördüğü görülmektedir. Çalışma grubunun okuldaki görevine göre dağılımına bakıldığında ise yedi katılımcının okul yöneticisi, 13 katılımcının ise sınıf öğretmeninden oluştuğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verilerini toplamak için hazırlanacak olan açık uçlu yazılı görüşme formu, alan yazında daha önce yapılmış olan çalışmalardan hareketle şekillendirilmiştir (Sadık ve Sarı, 2012; Saban, 2004). Hazırlanan veri toplama formunda yer alan görüşme sorusu şu şekildedir;

“Okul kültürü.....gibidir; çünkü.....”

Açık uçlu yazılı formda yer alan bu soru, 3 defa alt alta verilmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların birden fazla metafor geliştirmelerine imkan vermek ve açıklama cümlelerinde kısıtlama hissi uyandırmamak için bu yol tercih edilmiştir.

Veri toplama aracında yer alan “gibidir” kelimesi ile sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin, okul kültürü hakkında metafor üretmeleri istenmiştir. Arkasından gelen “çünkü” ifadesi ise sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin geliştirmiş oldukları metaforlara bir açıklama getirmeleri istenmiştir (Saban, 2004). “Çünkü” ifadesi ile mecaz anlatımların temsil ve imaj gücünü açığa çıkarmak amaçlanmıştır. Çünkü mecazların betimleme gücünün zayıflığı, neden ve nasıl gibi soruların sorulmasını elzem kılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışma grubundan elde edilecek veriler, içerik analizine tabi tutularak çözümlenmiş ve anlamlandırılmıştır. İçerik analizi daha önceden saptanmış olan kurallar ve ilkeler çerçevesinde kod, kategori ve temalaştırma işlemlerinin yapılarak verilerin anlamlandırıldığı bir analiz yöntemidir (Büyüköztürk vd, 2017).

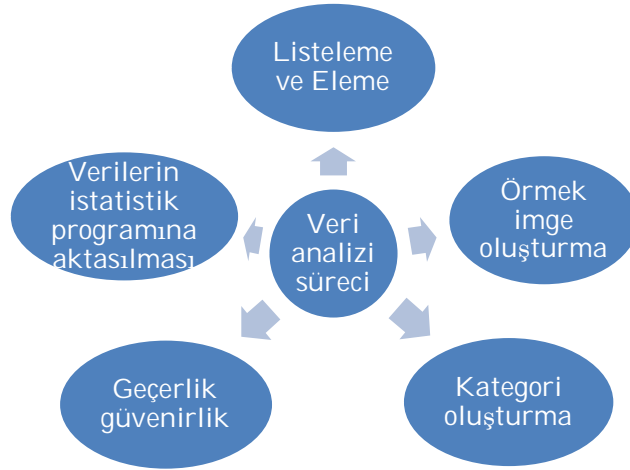
Araştırmada elde edilen veriler analiz edilmeden önce her katılımcıdan toplanan yarı

yapılandırılmış, açık uçlu yazılı formlar kodlanmıştır. Formlara verilen kodlar oluşturulurken öncelikle okuldaki görevi, ardından cinsiyet değişkeni ve incelenen formun sırası dikkate alınmıştır. Örneğin; (SÖE 4) kodu verilen katılımcının sınıf öğretmeni ve erkek olduğu ve bu öğretmenin formunun, sınıf öğretmenleri arasında dördüncü sırada değerlendirilmeye alındığı anlaşılmaktadır. Diğer bir örnek; (YK 5) kodu ise bu formun bir okul yöneticisine ait olduğunu ve bu formu dolduran yöneticinin kadın olduğunu ve de bu formun beşinci sırada değerlendirilmeye alındığını göstermektedir.

Elde edilen veriler analiz edilirken Saban (2008) tarafından belirtilen 5 aşama uygulanmıştır.

Şekil 1.

Veri analiz süreci

Bulgular

Araştırma kapsamında, katılımcılar ile yapılan görüşmelerde bir temel soru yöneltilmiştir. Bu soru ilkokullarda sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerin okul kültürüne yönelik metaforik algıları nedenleri ile birlikte belirtmeleri istenmiştir. Bu bölümde çalışma grubundan elde edilen verilerin, içerik analizi ile çözümlenmesi ve anlamlandırmasının ardından ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

Sınıf Öğretmenlerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforlar

Sınıf öğretmenleri tarafından geliştirilmiş olan metaforlar, ortak özelliklerinden yola çıkılarak kategoriler haline getirilmiş ve Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2.

Sınıf Öğretmenlerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforlar

Sınıf öğretmenlerine ait metaforlar			
Kategoriler	Metaforlar	Metafor (f)	Toplam frekans
Besleyici olan	Baharat (f:1); Nar(f:1); Ageve bitkisi(f:1); Cacık (f:1); Ekmek(f:1) Kenger sakızı(f:1) ;Yemek(f:1); Yoğurt(f:1)	(f:8)	(f:8)
Doğayı çağrıştıran	Ağaç (f:1); Endemik bitki (f:1);Deniz (f:1); Mevsimler (f:1); Bahçe (f:1)	(f:5)	(f:5)
Topluluk ifade eden	Ülke (f:1); Aile (f:2) Orkestra (f:3); Asker ocağı (f:1); Stadyumdaki insanlar (f:1)	(f:5)	(f:8)
İşlevsel olan	Motor çarkı (f:1); Sacayağı (f:1); Sandalye(f:2); Bina temeli (f:1); Puzzle (f:1) Marangozhane (f:1) Elimizin parmakları (f:1)	(f:7)	(f:8)
Eşya	Halı (f:1); Kilim (f:1)	(f:2)	(f:2)
Bağlayıcı olan	Kitap (f:1); Anne (f:1) Yardımcı oyuncu (f:1)	(f:3)	(f:3)

Tablo 2'ye bakıldığında sınıf öğretmenlerinden elde edilen metaforlar ortak özellikleri dikkate alınarak kategorizasyon işlemine tabi tutulmuştur. Sınıf öğretmenlerinden elde edilen toplam 30 farklı metafor, 34 defa tekrarlanmıştır. Bu metaforlar toplam altı kategori altında toplanmıştır. Metaforların ve açıklama cümlelerindeki ortak ifadelerin doğrultusunda oluşturulmuş olan bu altı kategori şu şekildedir; *Besleyici Olan, Doğayı Çağrıştıran, Topluluk İfade Eden, İşlevsel Olan, Eşya Ve Bağlayıcı Olan*'dir.

Tablo 2'ye frekanslar özelinde bakıldığında en fazla tekrar eden metaforların yer aldığı kategoriler, Besleyici Olan (f:8), Topluluk İfade Eden (f:8) ve İşlevsel Olan (f:8)'dir. Bu üç kategorinin ardından en fazla temsil gücüne sahip olan kategori Doğayı Çağrıştıran (f:5) kategorisidir. Bu kategorinin ardından ise temsil gücü bakımından (f:3) Bağlayıcı olan ve (f:2) Eşya kategorileri gelmektedir.

Tablo 2'ye genel bir göz ile bakıldığı zaman, sınıf öğretmenlerinin okul kültürü hakkında geliştirmiş oldukları metaforların tamamının olumlu ve onure edici olduğu görülmektedir.

Okul Yöneticilerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforlar

Okul yöneticileri tarafından geliştirilmiş olan metaforlar, ortak özelliklerinden yola çıkılarak kategoriler haline getirilmiş ve Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3.

Okul Yöneticilerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforlar

Kategoriler	Yöneticilere ait metaforlar		Toplam frekans
	Metaforlar	Metafor (f)	
Besleyici olan	Künefe (f:1)	(f:1)	(f:1)
Doğayı çağrıştıran	Hatıra ormanı (f:1), Gökkuşuğu (f:1), Karınca yuvası (f:1), Çiçek bahçesi (f:1)	(f:4)	(f:4)
Topluluk ifade eden	Orkestra (f:1) Geniş aile (f:1)	(f:2)	(f:2)
İşlevsel olan	Araba (f:2) Değirmen (f:1)	(f:2)	(f:3)
Eşya	Zincir (f:1)	(f:1)	(f:1)
Bağlayıcı olan	Organlarımız (f:1)	(f:1)	(f:1)

Tablo 3'e bakıldığında yöneticilerden elde edilen metaforlar ortak özellikleri dikkate alınarak kategorizasyon işlemine tabi tutulmuştur. Yöneticilerden elde edilen toplam 11 metafor, 12 defa tekrarlanmıştır. Bu metaforlar toplam altı kategori altında toplanmıştır. Metaforların ve açıklama cümlelerindeki ortak ifadelerin oluşturulmuş olan bu altı kategori şu şekildedir; *Besleyici Olan*, *Doğayı Çağrıştıran*, *Topluluk İfade Eden*, *İşlevsel Olan*, *Eşya* ve *Bağlayıcı Olan*'dir.

Tablo 3'e frekanslar özelinde bakıldığında en fazla tekrar eden metaforların yer aldığı kategoriler, *Doğayı Çağrıştıran* (f:4) ve *İşlevsel Olan*(f:3)'dür. Bu iki kategorinin ardından en fazla temsil gücüne sahip olan kategori *Topluluk İfade Eden* (f:2) kategorisidir. Bu kategorinin ardından ise temsil gücü bakımından (f:1) *Besleyici olan*, (f:1) *Eşya* ve (f:1) *Bağlayıcı olan* kategorileri gelmektedir.

Tablo 3'e genel bir göz ile bakıldığı zaman, yöneticilerin okul kültürü hakkında geliştirmiş oldukları metaforların tamamının olumlu ve onure edici olduğu görülmektedir.

Sınıf Öğretmenlerinin ve Okul Yöneticilerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforların Karşılaştırmalı İncelenmesi

Sınıf öğretmenleri ve okul yöneticileri tarafından geliştirilmiş olan metaforlar, Tablo 4'de karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

Tablo 4.

Sınıf Öğretmenlerinin ve Okul Yöneticilerin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforların karşılaştırılması

Kategori	Okul yöneticisi (f)	Sınıf Öğretmeni(f)	f
Besleyici olan	Künefe (f:1)	Baharat (f:1); Nar(f:1); Ageve bitkisi(f:1); Cacık (f:1); Ekmek(f:1); Kenger sakızı(f:1) ;Yemek(f:1); Yoğurt(f:1)	9
Doğayı çağrıştıran	Hatıra ormanı (f:1); Gökkuşuğu (f:1); Karınca yuvası (f:1); Çiçek bahçesi (f:1)	Ağaç (f:1); Endemik bitki (f:1);Deniz (f:1); Mevsimler (f:1); Bahçe (f:1)	9
Topluluk ifade eden	Orkestra (f:1);Geniş aile (f:1)	Ülke (f:1); Aile (f:2); Orkestra (f:3); Asker ocağı (f:1); Stadyumdaki insanlar (f:1)	10
İşlevsel olan	Araba (f:2) Değirmen (f:1)	Motor çarkı (f:1); Sacayağı (f:1); Sandalye(f:2); Bina temeli (f:1); Puzzle (f:1); Marangozhane (f:1).i Elimizin parmakları (f:1)	11
Eşya	Zincir (f:1)	Halı (f:1); Kilim (f:1)	3
Bağlayıcı olan	Organlarımız (f:1)	Kitap (f:1); Anne (f:1) Yardımcı oyuncu (f:1)	4
Toplam			46

Karşılaştırmalı Tablo olarak verilmiş olan Tablo 4 incelendiği zaman, en çok frekans barındıran kategorilerin *İşlevsel Olan* (f:11) ve *Topluluk İfade Eden* (f:10), kategorileri olduğu görülmektedir. Bu iki kategorinin ardından en fazla temsil gücüne sahip olan diğer kategorilerin (f:9)'ar frekans değerleriyle; *Besleyici Olan* (f:9) ve *Doğayı Çağrıştıran* (f:9) kategorileridir. Bu kategorilerin ardından gelen kategoriler ise temsil gücü bakımından sırasıyla şu şekildedir; *Bağlayıcı Olan* (f:4) ve *Eşya* (f:3) kategorileridir.

Tablo 4 temsil gücü bakımından, kategoriler karşılaştırmalı olarak incelendiğinde, en fazla temsil gücüne sahip olan *İşlevsel Olan* (f:11) kategorisinin altında şu metaforlar yer almaktadır; *Araba (f:2),Değirmen (f:1),Motor çarkı (f:1); Sacayağı (f:1);Sandalye(f:2); Bina temeli (f:1); Puzzle (f:1); Marangozhane (f:1).i Elimizin parmakları (f:1)*. İşlevsel olan kategorisinin içinde barındırdığı metaforların tekrar etme durumlarına bakıldığı zaman, bu başlık altında bulunan metaforlardan; sandalye ve araba metaforlar ikişer defa tekrar ettiği görülmektedir. Bu kategorinin altında yer alan diğer metaforlar ise birer defa tekrar edilmiştir.

İşlevsel olan kategorisine okul yöneticileri ve sınıf öğretmenleri özelinde bakıldığı zaman, ortak olarak geliştirmiş oldukları herhangi bir metaforun bulunmadığı görülmektedir. Bu kategori altında okul yöneticileri iki metafor geliştirmişken (*Araba (f:2);Değirmen (f:1)*). Sınıf öğretmenleri ise beş farklı metafor geliştirmişlerdir (*Motor çarkı (f:1); Sac ayağı (f:1);Sandalye(f:2); Bina temeli (f:1); Puzzle (f:1); Marangozhane (f:1). Elimizin parmakları (f:1)*). Bu kategoriyi en iyi temsil eden örnek cümleler şu

şekildedir;

Araba aksanında herhangi bir aksaklık arabanın hareket etmemesine neden olur. Aksanın her biri öğretmen, öğrenci, veliye benzetilebilir. Araba motoru müdüre benzetilebilir (Y 4).

Arabanın tekerleri, motoru vb. parçaları olmadan hareket etmesi zordur. Okul kültürü de müdürü, öğretmeni, velisi, öğrencisi ile bir bütün olmadan zor hareket eder (YE 1).

Değirmene buğday taneleri gelir. Değirmenci bu buğday tanelerini bulgur, un, dövme hatta bunların çeşitlileri şeklinde de yapar (YE 3).

Okulun içindeki tüm bileşenler bir arada çalışır, birinin eksikliğinde diğerine daha çok iş yükü biner ve işleyişte sıkıntılar görünür (SÖK 2).

Eğitim çok boyutlu bir kavramdır. Bu kavramın boyutları öğrenci, veli, öğretmen, program vb. gibidir. Bu bağlamda okul kültürü de eğitim niteliğini artıracak olan temel paydaşlarından biridir. Okul kültürünün olumlu olması eğitimin diğer dayanaklarına da tevariüs etmektedir (SÖK 4).

Öğretmen-öğrenci-veli-idare gibi dört ayağı vardır. Bu bacaklardan birinin kırılması veya işlevini yerine getirememesi tüm okul kültürünü etkiler (SÖE 6).

Her bir ayak okul kültürünün öğelerini temsil eder. 1-Okul müdürü, 2-Öğrenci, 3-Veli, 4-Öğretmen. Ayaklardan biri kırılırsa sistem çöker (SÖE 5).

Topluluk ifade eden kategorisine okul yöneticileri ve sınıf öğretmenleri özelinde bakıldığı zaman, ortak olarak geliştirmiş oldukları *Orkestra* metaforu bulunduğu görülmektedir. Bu kategori altında okul yöneticileri iki metafor geliştirmişken (*Orkestra (f:1);Geniş aile (f:1).*), sınıf öğretmenleri ise beş farklı metafor geliştirmişlerdir (*Ülke (f:1); Aile (f:2);Orkestra(f:3); Asker ocağı (f:1); Stadyumdaki insanlar (f:1).*). Birden fazla tekrar edilen metaforları sadece sınıf öğretmenleri geliştirmişlerdir ve bu metaforlar şunlardır; Bu kategoriyi en iyi temsil eden örnek öğretmen cümleleri şu şekildedir; *Aile (f:2);Orkestra(f:3)*. Bu kategoriyi en iyi ifade eden örnek cümleler şu şekildedir;

Orkestranın güzel olması için orkestradaki tüm enstrümanların en iyi şekilde uyum içerisinde olmalı, uyum içerisinde olduğu zaman mükemmeliyet yakalanır. Okul kültüründe de her öğretmen uyum ve işbirliği içerisinde çalışırsa okulda başarı kendiliğinden oluşacaktır (YK 2).

Aile kavramını oluşturan bireyler öğretmenler, öğrenciler ve veliler gibidir. Her gün aynı şeyler yapılır, ailede reis, baba olduğu gibi okulda da müdür reistir. Her şeye çok müdahil olmaz ama rutin olay örgüleri ile ailesinin nerde nasıl yapacağını bilir ve yönlendirir (YE 4).

Ülkede yaşayan farklı kültür ve inanıştaki insanlar gibi okul kültürünü oluşturan unsurlar çeşitli ve renklidir (SÖE 1).

İçinde birçok kuralı barındıran ve insanı gerçek hayata hazırlayan neyi, nerede ve ne zaman en iyi şekilde kullanacağımızı bize yaşatarak öğreten bir yaşam alanından bahsediyoruz. Hayatımızın en önemli yıllarını alan bu süreç, bu sürecin temel ögesi öğretmen ve çocukların kazanabileceği en önemli değerleri ancak kocaman bir aile

sunabilir (SÖE 3).

Aile üyeleri arasındaki güven ne kadar fazla ise ailedeki bireyler de o kadar mutlu olur. Okul kültüründe de güven ve samimiyet arttıkça o ortamdaki çocuklarda aynı şekil mutlu olur (SÖK 12).

Okul müdürü şeftir, diğer enstrümanlar öğretmen, veli ve öğrencidir. İyi bir orkestra için herkes uyum içinde olmalıdır (SÖK 5).

Öğretmen sınıfını, müdür öğretmenlerini bir es işaretiyle harekete geçirebilir ya da durdurabilir (SÖE 9).

Okul olarak bir bütünüz, birlik olmak senkronize bir yürürlük gerektirir (SÖE 11).

Doğayı çağrıştıran kategorisine okul yöneticileri ve sınıf öğretmenleri özelinde bakıldığı zaman, ortak olarak geliştirmiş oldukları herhangi bir metaforun bulunmadığı görülmektedir. Bu kategori altında okul yöneticileri dört metafor geliştirmişken (*Hatıra ormanı (f:1); Gökkuşluğu (f:1); Karınca yuvası (f:1); Çiçek bahçesi (f:1).*), sınıf öğretmenleri ise beş farklı metafor geliştirmişlerdir (*Ağaç (f:1); Endemik bitki (f:1); Deniz (f:1); Mevsimler (f:1); Bahçe (f:1)*). Doğayı çağrıştıran kategorisinin içinde barındırdığı metaforların tekrar etme durumlarına bakıldığı zaman, bu başlık altında bulunan metaforların hepsinin birer defa tekrar ettiği görülmektedir. Bu kategoriyi en iyi ifade eden örnek cümleler şu şekildedir;

Fidanlar dikiliyor, sulanıyor, orman oluşuncaya kadar bakımı yapılıyor. Sonra serbest bırakılıyorlar (YE 7).

Çeşitli renklerin bir arada olduğu güzel bir ortamdır. Renklerin birlikteliği ile güzellikler ortaya çıkar (YE 5).

Bütün karıncalar aynı amaca hizmet etmeye çalışır. Kraliçe arı bütün karıncaları yönetir ve çok fazla görülmeden yapar bunu teneffüste öğrencilerin hareketliliği bir karınca yuvasının hareketliliğine benzer (YK 4).

İçerisinde çeşitli çiçeklerin olduğu güzel bir ortamdır. Bahçıvanla özenle çiçeklerini yetiştirirler (YE 5).

Emeğin ne kadar değerli olduğunu gösteren bir ağaca ne kadar iyi bakarsan ne kadar bakım gösterirsen sonunda o kadar sağlıklı ve güzel meyveler elde edersin. Bir toplumun geleceğinin sağlam temellendirebilmesi ancak sevgiyle yoğrulmuş bir emeğin sonucunda olabilir (SÖE 3).

Sadece kendi ekolojik şartlarında yaşayan endemik tür bitki gibi okul kültürü de idarecisi, öğretmeni, öğrencisi, kuralları, gelenekleriyle her okulun kendine özgü gelişimi, görünümü, sürekliliği ile bütün halindedir. Sadece o okula aittir (SÖE 2).

Denize karışan farklı yapıdaki ırmaklar, akarsuların özellikleriyle denizin yapısına katkısı vardır. Okul kültürü de buna benzer (SÖE 1).

Besleyici olan kategorisine okul yöneticileri ve sınıf öğretmenleri özelinde bakıldığı zaman, ortak olarak geliştirmiş oldukları herhangi bir metaforun bulunmadığı görülmektedir. Bu kategori altında okul yöneticileri bir metafor geliştirmişken (*Künefe (f:1).*), sınıf öğretmenleri ise sekiz farklı metafor geliştirmişlerdir (*Baharat (f:1); Nar*

(f:1);Ageve Bitkisi(f:1); Cacık (f:1); Ekmek (f:1);Kenger Sakızı (f:1); Yemek (f:1) Yoğurt (f:1)). Besleyici olan kategorisinin içinde barındırdığı metaforların tekrar etme durumlarına bakıldığı zaman, bu başlık altında bulunan metaforların hepsinin birer defa tekrar ettiği görülmektedir. Bu kategoriye en iyi ifade eden örnek cümleler şu şekildedir;

Künefe yapımında kullanılan malzemelerin ölçüsü ve kalitesi ne kadar iyi olursa künefe o kadar iyi olur. Okulu oluşturan öğelerde ne kadar ölçülü olursa okul kültürü o kadar iyi olur ve mutlu olur (YE 6).

Nasıl ki yapılan yemekler baharatsız olunca yavan ve nakıs oluyorsa okul kültürü olmadan genel anlamda eğitimin tadı v rengi eksik kalır (SÖE 4).

Nar görünüşte bir bütündür ama içinde onlarca taneyi biriktirir. Tıpkı okulun bir bütün olup da yüzlerce çocuğu barındırdığı gibi. Her ikisinin de zamana ihtiyacı vardır (SÖE 8).

Agave Bitkisi (sabır çiçeği) düzenli bakımının yapılmasına rağmen yapısı gereği 7 yılda bir açan bitkidir. Tıpkı bizlerin öğrencilere gerekli eğitim öğretimi vererek verimini yıllar sonra almamız gibi (SÖK 7).

Güzel bir cacık için içerisindeki besin miktarlarının kıvamında ve yeterli olması şarttır. Fazla sarımsak ya da eksik tuz kültürü bozabilir (SÖK 5).

Bir ekmeği yapmak için şekil vermek için ununu, suyunu, tuzunu yeterli miktarda koymalıyız. Tıpkı bizlerin çocuklara eğitimi, öğretimi, saygıyı, sevgiyi dozunda vermemiz gibi (SÖK 8).

Kenger sakız ağza ilk alındığında çok serttir. Zaman içerisinde gerekli kıvamı alarak lezzet vermeye başlar. Tıpkı okul kültürününün başta çocuklara zor gelmekle beraber zaman içinde öğrenmenin öğrendikçe mutlu olmanın hazzına varmaları gibi (SÖK 7).

Bağlayıcı olan kategorisine okul yöneticileri ve sınıf öğretmenleri özelinde bakıldığı zaman, ortak olarak geliştirmiş oldukları herhangi bir metaforun bulunmadığı görülmektedir. Bu kategori altında okul yöneticileri bir metafor geliştirmişken (*Organlarımız (f:1).*), sınıf öğretmenleri ise üç farklı metafor geliştirmişlerdir (*Kitap (f:1); Anne (f:1);Yardımcı oyuncu(f:1)*). Bağlayıcı olan kategorisinin içinde barındırdığı metaforların tekrar etme durumlarına bakıldığı zaman, bu başlık altında bulunan metaforların hepsinin birer defa tekrar ettiği görülmektedir. Bu kategoriye en iyi ifade eden örnek cümleler şu şekildedir;

Organlarımız birleşince insan vücudu ortaya çıkar. Bir organımız olmadığı zaman aksaklıklar olur. Okul kültürü de böyledir (YE 1).

İnsan sabırla, hoşgörüyle, sevgiyle her şeyin öğrenebileceğini gösteren bir insana bir şeyleri öğretebilmenin öncelikle sabırla başlayacağını ve bunun yanına hoşgörü ile sevgiyi eklemeyen hiçbir şeyin kalıcı olamayacağını bize yaşatan bir kültürü paylaşıyoruz (SÖE 3).

*Kendi içinde disiplini olan, gerektiğinde gerekli yerlere müdahaleler yapan, öğrenci-öğretmen-idare-veli hepsini bir arada tutan kuvvetli bağı oluşturan yapı gibidir (SÖK 6).*Eşya kategorisine okul yöneticileri ve sınıf öğretmenleri özelinde bakıldığı zaman, ortak olarak geliştirmiş oldukları herhangi bir metaforun bulunmadığı görülmektedir. Bu kategori

altında okul yöneticileri bir metafor geliştirmişken (*Zincir (f:1)*), sınıf öğretmenleri ise iki farklı metafor geliştirmişlerdir (*Halı (f:1)*; *Kilim (f:1)*). Eşya kategorisinin içinde barındırdığı metaforların tekrar etme durumlarına bakıldığı zaman, bu başlık altında bulunan metaforların hepsinin birer defa tekrar ettiği görülmektedir. Bu kategoriye en iyi ifade eden örnek cümleler şu şekildedir;

Okuldaki her şey zincirin halkaları gibidir, bu halkalar birleşince zincir oluşturur (YE 1).

Halının oluşması için ipler gerekir. Her biri rengârenk olan ipler. O iplerle elvan çeşit desenler oluştururuz. İpleri ne kadar özenli dokuyup önem gösterirsek halımız o kadar sağlam olur. Halıdaki rengârenk ipler tıpkı bizim öğrencilerimiz gibidir. Her biri ayrı renktir ve ayrı güzeldir. Onlara gereken deseni vererek hayata sunmak da biz öğretmenlere düşer (SÖE 8).

Kilimin oluşması için ipliğe, renklendirmeye ve onu dokuyarak ustaya ihtiyaç vardır. Kilimin iplikleri öğrencileri temsil ederken, ipliğin dokumasını yapan öğretmendir. Kilimi renklendirense velidir. Eğer bunun üçü bir araya gelmezse ya da bir parça eksik olursa kilim tamamlanmaz. Okul kültürününün tamamlanması içinde veli-öğrenci ve öğretmenin işbirliği gerekir (SÖK 10).

Sınıf Öğretmenlerinin ve Okul Yöneticilerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforların Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenleri ve okul yöneticileri tarafından geliştirilmiş olan metaforlar, cinsiyet parametresine göre, karşılaştırmalı olarak Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5.

Sınıf Öğretmenlerinin ve Okul Yöneticilerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforların Cinsiyet durumuna Göre Karşılaştırılması.

Kategori	Kadın (f)	Erkek (f)	f
Besleyici olan	Yoğurt (f:1); Ekmek (f:1) Nar (f:1); Kenger sakızı (f:1) Ageve bitkisi(f:1) ;Yemek (f:1)	Cacık (f:1); Baharat (f:1) Künefe (f:1)	9
Doğayı çağrıştıran	Mevsimler (f:1); Endemik bitki (f:1) Karınca yuvası (f:1)	Bahçe (f:1); Ağaç (f:1) Deniz (f:1); Hatıra ormanı (f:1) Çiçek bahçesi (f:1); Gökkuşluğu (f:1)	9
Topluluk ifade eden	Aile (f:1); Orkestra (f:1) Geniş aile (f:1)	Orkestra (f:3); Stadyumdaki insanlar (f:1) Asker ocağı (f:1); Aile (f:1); Ülke (f:1)	10
İşlevsel olan	Bina Temeli (f:1); Puzzle (f:1);Sandalye (f:1); Motor çarkı (f:1) Elimizin parmakları (f:1); Araba (f:1)	Sandalye (f:1); Sacayağı (f:1); Değirmen (f:1); Araba (f:1); Marangozhane (f:1)	1 1
Eşya	Kilim (f:1); Halı (f:1)	Zincir (f:1)	3
Bağlayıcı olan	Anne (f:1)	Yardımcı oyuncu (f:1); Kitap (f:1) Organlarımız (f:1)	4
Toplam	21	25	46

Tablo 5’te çalışma grubunu cinsiyet parametresine göre karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Katılımcılar tarafından geliştirilmiş olan metaforların en fazla temsil edildiği kategoriler olarak İşlevsel olan (f:11) ve Topluluk İfade eden (f:10) ve kategorileri olduğu görülmektedir. Bu iki kategorinin ardından ise temsil değeri bakımından doğayı çağrıştıran (f:9) ve Besleyici olan (f:9) kategorileri gelmektedir. Daha sonra ise (f:4) temsil gücüne sahip olan; Bağlayıcı olan ve Eşya (f:3) kategorileri gelmektedir. Katılımcılar tarafından geliştirilmiş olan metaforlar kadınlar tarafından 21 defa tekrar edilmişken, erkek katılımcılar tarafından ise 25 defa tekrar edilmiştir.

İşlevsel kategorisi incelendiği zaman bu kategori altında toplam 11 metaforun geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu 11 farklı metafor, çalışma grubu tarafından on bir defa tekrar edilmiştir. Elde edilen bu metaforların altı tanesini kadın katılımcılar geliştirmişken, beş tanesini ise erkek katılımcılar geliştirmişlerdir. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından geliştirilmiş olan ortak metaforlar ise *Sandalye* ve *Araba* metaforlarıdır. Bu kategoride kadınların nispeten temsil gücünün daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu kategori ile ilgili örnek açıklama cümleleri şu şekildedir;

Öğretmen-öğrenci-veli-idare gibi dört ayağı vardır. Bu bacaklardan birinin kırılması veya işlevini yerine getirememesi tüm okul kültürünü etkiler (SÖK 6).

Çeşitli ebat, cins, yaşta ağaç ve kalaslar gelir ve o marangozhanedeki işini iyi yapan marangozların elinde insan hayatını kolaylaştırıp güzelleştirecek eşyalara dönüşerek çıkarlar. Bazıları da odun olarak insanların hayatına katkıda bulunacaktır (SÖE 9).

Topluluk ifade eden kategorisi incelendiği zaman bu kategori altında toplam 8 metaforun geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu sekiz farklı metafor, çalışma grubu tarafından on defa tekrar edilmiştir. Elde edilen bu metaforların üç tanesini kadın katılımcılar geliştirmişken, yedi tanesini ise erkek katılımcılar geliştirmişlerdir. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından geliştirilmiş olan ortak metafor ise orkestra metaforudur. Bu kategoride erkeklerin temsil gücünün daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu kategori ile ilgili açıklama cümleleri şu şekildedir;

Okul müdürü şeftir, diğer enstrümanlar öğretmen, veli ve öğrencidir. İyi bir orkestra için herkes uyum içinde olmalıdır (SÖE 5).

Araba aksanında herhangi bir aksaklık arabanın hareket etmemesine neden olur. Aksanın her biri öğretmen, öğrenci, veliye benzetilebilir. Araba motoru müdüre benzetilebilir (YK 4).

Doğayı çağrıştıran kategorisi incelendiği zaman bu kategori altında toplam 9 metaforun geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu dokuz farklı metafor, çalışma grubu tarafından dokuz defa tekrar edilmiştir. Elde edilen bu metaforların üç tanesini kadın katılımcılar geliştirmişken, altı tanesini ise erkek katılımcılar geliştirmişlerdir. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından geliştirilmiş olan ortak metafor bulunmamaktadır. Bu kategoride erkeklerin temsil gücünün daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu kategori ile ilgili açıklama cümleleri şu şekildedir;

Mevsimlerde belli bir düzen vardır. Biri sırasını diğerine veremez. Tıpkı okuldaki düzen de böyledir. Bir üst basamağa çıkmamız için bulunduğumuz basamağı tamamlamamız gereklidir (SÖK 7).

Çeşitli renklerin bir arada olduğu güzel bir ortamdır. Renklerin birlikteliği ile güzellikler ortaya çıkar (YE 5).

Besleyici olan kategorisi incelendiği zaman bu kategori altında toplam 9 metaforun geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu dokuz farklı metafor, çalışma grubu tarafından dokuz defa tekrar edilmiştir. Elde edilen bu metaforların altı tanesini kadın katılımcılar geliştirmişken, üç tanesini ise erkek katılımcılar geliştirmişlerdir. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından geliştirilmiş olan ortak metafor bulunmamaktadır. Bu kategoride kadınların temsil gücünün daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu kategori ile ilgili açıklama cümleleri şu şekildedir;

Bir ekmeği yapmak için şekil vermek için ununu, suyunu, tuzunu yeterli miktarda koymalıyız. Tıpkı bizlerin çocuklara eğitimi, öğretimi, saygıyı, sevgiyi dozunda vermemiz gibi (SÖK 8).

Künefe yapımında kullanılan malzemelerin ölçüsü ve kalitesi ne kadar iyi olursa künefe o kadar iyi olur. Okulu oluşturan öğelerde ne kadar ölçülü olursa okul kültürü o kadar iyi olur ve mutlu olur (YE 6).

Bağlayıcı olan kategorisi incelendiği zaman bu kategori altında toplam 4 metaforun geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu dört farklı metafor, çalışma grubu tarafından dört defa tekrar edilmiştir. Elde edilen bu metaforların bir tanesini kadın katılımcılar geliştirmişken, üç tanesini ise erkek katılımcılar geliştirmişlerdir. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından geliştirilmiş olan ortak metafor bulunmamaktadır. Bu kategoride erkeklerin temsil gücünün daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu kategori ile ilgili açıklama cümleleri şu şekildedir;

Kendi içinde disiplini olan, gerektiğinde gerekli yerlere müdahaleler yapan, öğrenci-öğretmen-idare-veli hepsini bir arada tutan kuvvetli bağı oluşturan yapı gibidir (SÖK 6).

Organlarımız birleşince insan vücudu ortaya çıkar. Bir organımız olmadığı zaman aksaklıklar olur. Okul kültürü de böyledir (YE 1).

Eşya kategorisi incelendiği zaman bu kategori altında toplam 3 metaforun geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu üç farklı metafor, çalışma grubu tarafından üç defa tekrar edilmiştir. Elde edilen bu metaforların iki tanesini kadın katılımcılar geliştirmişken, bir tanesini ise erkek katılımcılar geliştirmişlerdir. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından geliştirilmiş olan ortak metafor bulunmamaktadır. Bu kategoride kadınların temsil gücünün daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu kategori ile ilgili açıklama cümleleri şu şekildedir;

Kilimin oluşması için ipliğe, renklendirmeye ve onu dokuyarak ustaya ihtiyaç vardır. Kilimin iplikleri öğrencileri temsil ederken, ipliğin dokumasını yapan öğretmendir. Kilimi renklendirense velidir. Eğer bunun üçü bir araya gelmezse ya da bir parça eksik olursa

kilim tamamlanmaz. Okul kültürünün tamamlanması içinde veli-öğrenci ve öğretmenin işbirliği gerekir (SÖK 10).

Okuldaki her şey zincirin halkaları gibidir, bu halkalar birleşince zincir oluşturur (YE 1).

Sınıf Öğretmenlerinin ve Okul Yöneticilerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforların Yaşa Göre Karşılaştırılması

Sınıf öğretmenleri ve okul yöneticileri tarafından geliştirilmiş olan metaforlar, yaş parametresine göre, karşılaştırmalı olarak Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6.

Sınıf Öğretmenlerinin ve Okul Yöneticilerinin Okul Kültürüne Yönelik Geliştirmiş Oldukları Metaforların Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Kategori	20-25 (f)	26-30 (f)	31-35 (f)	36-40 (f)	41 ve üstü (f)	f
Besleyici olan			Cacık (f:1), Baharat (f:1), Yemek (f:1), Kenger sakızı (f:1), Agave bitkisi (f:1), Ekmek (f:1), Nar (f:1), Yoğurt (f:1)		Künefe (f:1)	10
Doğayı çağrıştıran		Karınca yuvası (f:1)	Bahçe (f:1), Endemik Bitki (f:1), Mevsimler (f:1)	Ağaç (f:1), Deniz (f:1), Çiçek bahçesi (f:1), Gök Kuşağı (f:1)	Hatıra ormanı (f:1)	9
Topluluk ifade eden	Aile (f:1)	Geniş aile (f:1)	Orkestra (f:2)	Aile (f:1), Ülke (f:1)	Orkestra (f:2), İnsanlar (f:1), Stadyumdaki insanlar (f:1), Asker ocağı (f:1)	11
İşlevsel olan	Bina Temeli (f:1)	Araba (f:1)	Sandalye (f:2), Sac ayağı (f:1), Motor Çarkı (f:1), Elimizin parmakları (f:1), Puzzle (f:1)		Değirmen (f:1)	9
Eşya			Halı (f:1), Kilim (f:1)	Zincir (f:1), Araba (f:1)	Marangozhane (f:1)	5
Bağlayıcı olan			Yardımcı oyuncu (f:1), Anne (f:1)	Kitap (f:1), Organlarımız (f:1)		4
Toplam	2	3	23	10	9	47

Tablo 6’da yer alan verilerde, yaş değişkenine göre, okul kültürü kavramına ilişkin üretilen metaforlar yer almaktadır. Tabloda yer alan verilere bakıldığı zaman yaş aralıklarına göre sırasıyla üretilen metaforların frekans değerleri şu şekildedir; 31 ve 35 yaş aralığı (f:23), 36 ve 40 yaş aralığı (f:10), 41 yaş ve üstü (f:9), 26 ve 30 yaş aralığı (f:3) ve 20 ve 25 yaş aralığı ise (f:2).

Tablo 6’da yer alan veriler incelendiğinde topluluk ifade eden kategori altında toplam

11 metaforun geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu 11 farklı metafor, çalışma grubu tarafından on bir defa tekrar edilmiştir. Elde edilen bu metaforların beş tanesini 41 ve üstü yaş katılımcılar geliştirmişken, ikişer tanesini ise 36-40 ve 31-35 yaş aralığındaki katılımcılar geliştirmişlerdir. 20-25 yaş aralığı ve 26-30 yaş aralığındaki katılımcıların ise birer metafor geliştirdikleri görülmektedir. Bu kategoriye en iyi temsil ettiği düşünülen örnek ifadeler şu şekildedir;

Okul müdürü şeftir, diğer enstrümanlar öğretmen, veli ve öğrencidir. İyi bir orkestra için herkes uyum içinde olmalıdır (SÖE 5).

Araba aksanında herhangi bir aksaklık arabanın hareket etmemesine neden olur. Aksanın her biri öğretmen, öğrenci, veliye benzetilebilir. Araba motoru müdüre benzetilebilir (YK 4).

Tablo 6’da yer alan veriler incelendiğinde en fazla frekans değerine sahip olan ikinci kategorinin ise Besleyici olan kategorisi olduğu görülmektedir. Bu kategori altında toplam 10 farklı metafor üretilmiştir. Bu kategori ile ilgili üretilen metaforların ağırlıklı olarak 31 ve 35 yaş aralığındaki katılımcıların ürettiği görülmektedir (f:9). Bu kategori altındaki diğer metaforun ise 41 yaş ve üzerinde yer alan katılımcılardan biri tarafından üretildiği görülmektedir. Bu kategori ile ilgili geliştirilen metaforlardan bazıları şu şekildedir;

Agave Bitkisi (sabır çiçeği) düzenli bakımının yapılmasına rağmen yapısı gereği 7 yılda bir açan bitkidir. Tıpkı bizlerin öğrencilere gerekli eğitim öğretimi vererek verimini yıllar sonra almamız gibi (SÖ 7).

Künefe yapımında kullanılan malzemelerin ölçüsü ve kalitesi ne kadar iyi olursa künefe o kadar iyi olur. Okulu oluşturan öğelerde ne kadar ölçülü olursa okul kültürü o kadar iyi olur ve mutlu olur (YE 6).

Tablo 6’da yer alan veriler kategoriler özelinde incelendiği zaman en fazla frekans değerine sahip olan üçüncü kategorinin 9 farkı metafor üretilen doğayı çağrıştıran kategorisinde yer aldığı görülmektedir. Bu kategoride üretilen metaforların 4’er tanesinin 3-35 ve 36-40 yaş aralığında olan katılımcılar tarafından üretildiği görülmektedir. Diğer iki metaforun bir tanesinin 26-30 diğerinin ise 41 yaş ve üstü katılımcılar tarafından üretildiği görülmektedir; bu kategori ile ilgili örnek ifadeler şu şekildedir;

Bütün karıncalar aynı amaca hizmet etmeye çalışır. Kraliçe arı bütün karıncaları yönetir ve çok fazla görülmeden yapar bunu teneffüste öğrencilerin hareketliliği bir karınca yuvasının hareketliliğine benzer (YE 4).

Emeğin ne kadar değerli olduğunu gösteren bir ağaca ne kadar iyi bakarsan ne kadar bakım gösterirsen sonunda o kadar sağlıklı ve güzel meyveler elde edersin. Bir toplumun geleceğinin sağlam temellendirebilmesi ancak sevgiyle yoğrulmuş bir emeğin sonucunda olabilir (SÖE 3).

Tablo 6’da yer alan verilere metaforlar özelinde bakılmaya devam edildiğinde işlevsel olan kategorisinin de 9 defa tekrar edildiği görülmektedir. Bu kategori ile ilgili üretilen

metaforların 7 tanesini 31-35 yaş aralığına yer alan katılımcıların ürettiği görülmektedir. 20-25 yaş aralığı, 26-30 yaş aralığı ve 41 yaş ve üzerinde yer alan katılımcılarında birer metafor ürettikleri görülmektedir. Bu kategori ile ilgili örnek ifadeler şu şekildedir;

Arabanın tekerleri, motoru vb. parçaları olmadan hareket etmesi zordur. Okul kültürü de müdürü, öğretmeni, velisi, öğrencisi ile bir bütün olmadan zor hareket eder (YE 1).

Değirmene buğday taneleri gelir. Değirmenci bu buğday tanelerini bulgur, un, dövme hatta bunların çeşitliliği şeklinde de yapar (YE 3).

Okulun içindeki tüm bileşenler bir arada çalışır, birinin eksikliğinde diğerine daha çok iş yükü biner ve işleyişte sıkıntılar görünür (SÖK 2).

Tablo 6’da 5 metafor üretilen kategori ise Eşya kategorisidir. Bu kategori altında toplanan metaforların iki tanesinin 36-40 yaş aralığında yer alan katılımcılar tarafından üretildiği görülmektedir. Birer metaforunda 26-30, 31-35 ve 41 yaş ve üzerinde yer alan katılımcılar tarafından üretildiği görülmektedir. Bu kategori ile ilgili örnek ifadeler aşağıda sunulmuştur;

Okuldaki her şey zincirin halkaları gibidir, bu halkalar birleşince zincir oluşturur (YE 1).

Halının oluşması için ipler gerekir. Her biri rengârenk olan ipler. O iplerle elvan çeşit desenler oluştururuz. İpleri ne kadar özenli dokuyup önem gösterirsek halımız o kadar sağlam olur. Halıdaki rengârenk ipler tıpkı bizim öğrencilerimiz gibidir. Her biri ayrı renktir ve ayrı güzeldir. Onlara gereken deseni vererek hayata sunmak da biz öğretmenlere düşer (SÖE 8).

Tablo 6’da en az frekans değerine sahip olan kategorinin ise Bağlayıcı olan kategorisi olduğu görülmektedir. Bu kategori ile ilgili iki metaforu 31-35 yaş aralığında yer alan katılımcılar üretmişken diğer iki metaforu ise 36-40 yaş aralığında yer alan katılımcıların ürettiği görülmektedir. Bu kategoriyi temsil eden örnek cümleler şu şekildedir;

Organlarımız birleşince insan vücudu ortaya çıkar. Bir organımız olmadığı zaman aksaklıklar olur. Okul kültürü de böyledir (YE 1).

İnsan sabırla, hoşgörüyle, sevgiyle her şeyin öğrenebileceğini gösteren bir insana bir şeyleri öğretebilmenin öncelikle sabırla başlayacağını ve bunun yanına hoşgörü ile sevgiyi eklemeyen hiçbir şeyin kalıcı olamayacağını bize yaşatan bir kültürü paylaşıyoruz (SÖK 3).

Bu çalışmada öğrenim durumuna göre karşılaştırma yapılmamıştır. Çünkü çalışma grubunda yer alan hem sınıf öğretmenlerinin hem de idarecilerin tamamının lisans mezunu olduğu görülmüştür.

Tartışma

Bu bölümde araştırma sonucu elde edilen bulgular farklı çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Çalışma grubundan elde edilen veriler, içerik analizi ile çözümlenip

anlamlandırıldığında, sınıf öğretmenlerinin okul kültürüne ait metaforik algıları altı kategori altında toplandığı görülmüştür. Bu kategorilerin hepsinin olumlu nitelikte metaforlardan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu kategoriler incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin daha çok okul kültürünün besleyici olan, işlevsel olan ve topluluk ifade eden yönlerine vurgu yaptıkları görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin okul kültürüne yönelik diğer metaforik algıları incelendiğinde sınıf öğretmenleri okul kültürünü sırasıyla doğayı çağrıştıran, bağlayıcı olan ve eşyayla ilgili kategorilere benzettikleri görülmüştür. Diğer yandan bu sonuçların genel anlamda, Uçar ve Erdem (2020) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarıyla nispeten benzerlikler taşımaktadır.

Okul yöneticilerinin okul kültürüne ait metaforik algıları altı kategori altında toplanmıştır. Bu kategorilerin hepsinin olumlu ve onure edici metaforlardan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu kategoriler incelendiğinde okul yöneticilerinin daha çok okul kültürünün doğayı çağrıştıran yönüne vurgu yaptıkları görülmüştür. Okul yöneticilerinin okul kültürüne yönelik diğer metaforik algıları incelendiğinde okul yöneticilerinin okul kültürünü sırasıyla işlevsel olan, topluluk ifade eden, bağlayıcı olan, besleyici olan ve eşyayla ilgili kategorilere benzettikleri görülmüştür. Konuyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde bu bulgunun Ertürk (2021) tarafından yapılmış oldukları “*Okul Yöneticilerinin Örgütsel Güven Algıları İle Okul Kültürü Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*” isimli çalışmasıyla benzerlik gösterdiği görülmektedir. Elde edilen bu sonuçlar (Sadık ve Sarı, 2012; Saban, 2008) tarafından yapılan çalışmaların sonuçlarıyla kısmi olarak benzerlikler göstermektedir.

Okul yöneticilerinin ve sınıf öğretmenlerinin geliştirmiş oldukları metaforlara karşılaştırmalı olarak bakıldığında, sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin okul kültürünün en yüksek frekans olan işlevsel yönüne vurgu yaptıkları görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin bu kategoride okul yöneticilerinden daha fazla metafor ürettikleri görülmüştür. Bu durumun, çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sayısının daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bunun yanında sınıf öğretmenlerinin ürettikleri metaforları tekrar etme sayıları da okul yöneticilerinden daha fazladır. Bu kategoride her iki çalışma grubunda da metaforlar farklı olarak geliştirilmiştir. Ortak metafor bulunmamaktadır. İşlevsel olan kategorisi, topluluk ifade eden kategorisiyle beraber sınıf öğretmenlerinin en fazla metafor tekrarı ürettikleri kategoridir. Bu metaforlar *orquestra*, *aile* ve *sandalyedir*. İşlevsel olan kategorisinde, *araba* metaforu aynı zamanda okul yöneticilerinin de en fazla metafor tekrarı yaptığı kategoridir. Diğer yandan Saban (2008) tarafından yapılmış olan “*Okula ilişkin metaforlar*” isimli çalışmadan elde edilen okul kavramına ilişkin metaforlar ile örtüştüğü görülmektedir.

Sınıf öğretmenleri ve okul yöneticilerinin okul kültürüne yönelik geliştirmiş oldukları metaforları karşılaştırmalı olarak veren Tablo 4’e kategoriler özelinde bakıldığında toplam temsil gücü en yüksek olan ikinci kategori, Topluluk ifade eden kategorisidir. Sınıf öğretmenlerinin bu kategoride okul yöneticilerinden daha yüksek metafor ürettikleri görülmüştür. Bu durumun, çalışmaya katılan okulöncesi öğretmenlerinin sayısının daha

fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu kategoride her iki çalışma grubunda da ortak olarak geliştirilen metafor *Orkestra*'dır. Bu metafor aynı zamanda en fazla kullanılan metafordur. Genel anlamda bu kategoride yer alan metaforların her iki çalışma grubunda da metaforların açıklama cümleleri aynı doğrultuda anlam ifade etmektedir. Hem sınıf öğretmenleri hem de okul yöneticileri ürettikleri metaforlarla okul kültürünün topluluk çağrıştıran manasını en çok kullanılan ikinci kategori olarak Topluluk ifade eden kategorisinde yoğunlaşmış oldukları görülmüştür. Bunun yanında sınıf öğretmenlerinin ürettikleri metaforları tekrar etme sayıları da okul yöneticilerinden daha fazladır. Topluluk ifade eden kategorisi, aynı zamanda sınıf öğretmenlerinin en fazla metafor tekrarı yaptıkları kategoridir. Bu kategoride hem sınıf öğretmenlerinin hem de okul yöneticilerinin ürettikleri metaforlar, Aliyev (2020) tarafından yapılan "*Okul Kültürü Üzerine Yönetici ve Öğretmen Görüşlerinin Nitel Bir Analizi: Bakü Örneği*" isimli çalışmanın sonuçlarıyla büyük benzerlikler göstermektedir.

Sınıf öğretmenleri ve okul yöneticilerinin geliştirmiş oldukları metaforları karşılaştırmalı olarak veren Tablo 4'e kategoriler özelinde bakıldığında toplam frekansı en yüksek olan üçüncü kategori, *Doğayı Çağrıştıran* ve *Besleyici* olan kategorisidir. Doğayı Çağrıştıran kategorinde her iki çalışma grubu da yakın sayıda frekans üretmiş olmakla birlikte sınıf öğretmenleri, okul yöneticilerine göre nispeten daha fazla metafor geliştirmelerdir. Bu kategoride her iki çalışma grubunda da ortak olarak geliştirilen metaforlar bulunmamaktadır. Besleyici olan kategorisine bakıldığı zaman sınıf öğretmenlerinin bu kategoride okul yöneticilerinden daha yüksek metafor ürettikleri görülmüştür. Doğayı Çağrıştıran kategorisi, aynı zamanda okul yöneticilerinin de en fazla metafor ürettiği kategoridir. Doğayı Çağrıştıran ve Besleyici olan kategorisinden elde edilen verilere genel anlamda bakıldığı zaman; bu kategoride yer alan metaforlar ve bu metaforlara ait açıklama cümlelerinin Çevik (2013) tarafından yapılan "*Temel Eğitim Kurumlarındaki Öğretmenlerin Okul Kültürü Algı Düzeyleri*" çalışmanın sonuçlarıyla benzerlikler gösterdiği saptanmıştır. Diğer yandan bu sonuçlar, Saban (2008) ve Cevar (2021) tarafından yapılan çalışmaların sonuçlarıyla da desteklenmektedir.

Sınıf öğretmenleri ve okul yöneticilerinin geliştirmiş oldukları metaforları barındıran kategoriler, temsil gücüne göre sıralandığı zaman, dördüncü en fazla temsil gücüne sahip olan kategori *Bağlayıcı olan* kategorisidir. Bu kategoride sınıf öğretmenleri, okul yöneticilerine göre daha fazla metafor üretmişlerdir. Bu kategori altında toplanan ve her iki çalışma grubu tarafından da geliştirilmiş olan metaforlar şunlardır; *Kitap, Yardımcı Oyuncu, Anne ve Organlarımız*. Bu kategoride yer alan metaforların genel anlamda olumlu ve onure edici karakterde olduğunun vurgusunun yapıldığı görülmektedir. Bağlayıcı olan kategorisinde yer alan metaforlar ve bu metaforlara ait açıklama cümleleri incelendiğinde Cevar (2021) tarafından yapılan "*Okul Kültürü ve Kolektif Öğretmen Yeterliği Arasındaki İlişki (Zonguldak İli Örneği)*" çalışmanın sonuçlarıyla büyük benzerlikler gösterdiği saptanmıştır. Diğer yandan bu kategori altında yer alan metaforlara ve açıklama cümlelerine bakıldığında Saban (2008), tarafından yapılan çalışmaların sonuçlarıyla desteklenmektedir.

Son olarak Eşya kategorisine bakıldığında ise; her iki çalışma grubu az sayıda metafor geliştirmesine karşın sınıf öğretmenlerinin metaforların sayıları okul idarecilerinden nispeten daha fazladır. Bu kategoride metaforlar şunlardır; Halı, Kilim ve Zincir' dir. Bu kategoride yer alan metaforlar ve bu metaforların açıklama cümleleri incelendiğinde; metaforların bir eşyaya benzetildiği yönüne vurgu yapıldığı görülmektedir. Bu sonuçların genel eğilimi Cevar (2021), tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarıyla da benzerlikler taşımaktadır.

Çalışmadan elde edilen bulgulara, ilkokullarda sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin okul kültürüne ait metaforik algıları cinsiyet özeline göre bakıldığında, kadın sınıf öğretmenleri ve okul yöneticileri daha çok işlevsel olan ve besleyici olan kategorilerine vurgu yapmışlardır. Daha sonra kadın sınıf öğretmenleri ve okul yöneticileri okul kültürüne yönelik diğer metaforik algıları incelendiğinde okul kültürünü sırasıyla doğayı çağrıştıran, topluluk ifade eden, eşya ve bağlayıcı olan kategorilerine benzettikleri görülmüştür. Erkek sınıf öğretmenlerine ve okul yöneticilerine bakıldığı zaman ise Topluluk ifade eden kategorisine vurgu yapmışlardır. Daha sonra erkek sınıf öğretmenleri ve okul yöneticileri okul kültürüne yönelik diğer metaforik algıları incelendiğinde okul kültürünü sırasıyla doğayı çağrıştıran, işlevsel olan, bağlayıcı olan, besleyici olan ve eşya kategorilerine benzettikleri görülmüştür. Bu kategorilerin hepsinin olumlu ve onure edici metaforlardan oluştuğu tespit edilmiştir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde bu bulgunun Ada ve Ayık (2008) tarafından yapılmış oldukları “İlköğretim Okullarında Okul Kültürü” isimli çalışmasıyla benzerlik gösterdiği görülmektedir. Bu çalışmaların aksine Güngör (2019) destek, başarı ve görev kültürü alt boyutlarında, Boyraz (2018) destek ve başarı kültürü alt boyutlarında ve Akan (2016) kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlerden daha fazla okul kültürü algılarına sahip olduklarını vurgulamışlardır. İlgili alan yazında yapılan birçok çalışmada ise öğretmenlerin okul kültürüne ilişkin algılarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği ifade edilmiştir (Aktaş, 2019; Balaban, 2014; Işık, 2017; Öztürk, 2015; Şirin, 2011; Yurttakal, 2007; Erdem ve Kaf, 2021).

Sonuçlar

Kahramanmaraş ili Pazarcık ilçe merkezindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin okul kültürüne yönelik metaforik algılarının belirlenmesi amacıyla yapılan araştırmaya ilişkin aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinden elde edilen metaforlar incelendiği zaman, öğretmenlerin en çok yoğunlaştıkları metaforların *Besleyici Olan*, *Topluluk İfade Eden* ve *İşlevsel Olan* kategorilerinin altında toplandığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin geliştirmiş olduğu metaforların genel eğiliminin fayda, yarar ve çoğulluk ifade eden algıları yansıttığı anlaşılmaktadır. Bu durumun, genel anlamda okulun özelde ise okul kültürü kavramının, toplumsal bir yapı olan eğitimin ana dinamiği olmasından ve bu durumun okulun ilişkili olduğu alt ve üst sistemleri etkileyici ve besleyici özelliğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Yöneticilerden elde edilen metaforlar, bütüncül bir gözle irdelendiği zaman, yöneticilerin geliştirmiş olduğu metaforların, *Doğayı Çağrıştıran* kategorisi altında yoğunlaştığı görülmüştür. Bu durum, yöneticilerin okul kültürü kavramını, hayatın içerisinde yer alan, günlük akış içerisinde kendisine yer bulmuş olan bir mefhum olarak gördükleri şeklinde yorumlanabilir.

Hem okul yöneticilerinden hem de sınıf öğretmenlerinden elde edilen metaforlara bütüncül bir gözle bakıldığı zaman, okul kültürü hakkında geliştirilen metaforların genel anlamda olumlu ve onure edici nitelikte olduğu görülmektedir. Bu durumun ortaya çıkmasının nedeni olarak, okul kültürü hakkında çalışma grubunun olumlu algılarının ve güzel deneyimlerinin olduğu düşünülmektedir. Çalışma grubundan elde edilen metaforlar, cinsiyet parametresine göre incelendiğinde ise genel anlamda benzerlikler görülmektedir. Bu durumu, okul kültürü kavramının oluşturduğu ortak algıdan kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunulabilir;

- Kurum yöneticileri kurum kültürü konusunda kendilerini güncel tutmalıdırlar.
- Kurum kültürüyle ilgili metafor dışında farklı algısal araçlarla da ilgili çalışmalar yapılabilir.
- Bu tür araştırmalar diğer eğitim paydaşlarıyla da yapılabilir.

Kaynakça

- Ada, Ş. & Ayık, Ş. (2008). İlköğretim Okullarında Okul Kültürü. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (16), 26-39. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sakaefd/issue/11212/133897>
- Akan, D. (2016). Okul kültürü bağlamında ilköğretim kurumlarında etkili okul değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 1096-1116.
- Aktaş, E. (2019). *İlkokul öğretmenlerinin okul kültürü algı düzeylerinin incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul.
- Aliyev, B. (2020). *Okul kültürü üzerine yönetici ve öğretmen görüşlerinin nitel bir analizi: Bakü örneği*. Doktora Tezi. Hacıettepe Üniversitesi. <http://hdl.handle.net/11655/23068>
- Balaban, Y. (2014). *Resmi özel eğitim okullarında görev yapan öğretmenlerinin okul kültürü algıları*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi].Erciyes üniversitesi, Kayseri
- Boyraz, A. (2018). *Özel eğitim okul müdürlerinin liderlik stillerinin okul kültürü ve iklimine etkisi* (Master's thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem, 1-360. DOI 10.14527/9789944919289
- Cevar, M. (2021) “Okul Kültürü ve Kolektif Öğretmen Yeterliği Arasındaki İlişki (Zonguldak

- İli Örneği*) [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi.
- Çelik, V. (2000). Okul kültürü ve yönetimi. Ankara: Pegem Akademi.
- Çevik, E. (2013). *Küçükçekmece ilçesi temel eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin okul kültürü algı düzeyleri*. Master's Thesis. Hasan Kalyoncu Üniversitesi.
- Dinçer, Ö., Fidan, Y., (1995), *İşletme Yönetimine Giriş*, İstanbul, Marmara Üni. İ.İ.B.F. Yayını
- Erdem, E., & Kaf, Ö. (2021). Velilerin sınıf öğretmenlerine yönelik metaforik algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(82), 480-494.
- Ertürk, R. (2021). The relationship between school administrators' supportive behaviors and teachers' job satisfaction and subjective well-being. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 8(4), 184-195. <https://doi.org/10.33200/ijcer.956667>.
- Güngör, B. (2019). *Öğretmenlerin örgütsel sessizlik algıları ile okul kültürü algıları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Işık, H. (2017). Ortaokullarda okul kültürünün incelenmesi. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 9(3), 61-71. doi:10.17932/IAU.IAUD.13091352.2017.9/35.61-71
- Öztürk, D. (2015). *Eğitim örgütlerinde okul kültürü ve tükenmişlik düzeyi arasındaki ilişki (Bahçelievler ilçesinde bir araştırma)*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26128/275216>
- Saban, A., Koçbeker, B. N., & Saban, A. (2006). An investigation of the concept of teacher among prospective teachers through metaphor analysis. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 6(2).
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 55(55), 459-496. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kuvey/issue/10342/126702>
- Sadık, F., & Sarı, M. (2012). Çocuk ve demokrasi: ilköğretim öğrencilerinin demokrasi algılarının metaforlar aracılığıyla incelenmesi. *Uluslararası Cumhuriyet Eğitim Dergisi*, 1(1), 48-62. <http://cije.cumhuriyet.edu.tr/en/pub/issue/4272/57552>
- Schneider, B., Smith, D.B., Taylor, S., & Fleenor, J, (1998), “Personality and Organizations: A Test of The Homogeneity of Personality Hsypothesis”, *Journal of Applied Psychology*, 83, ss.462-470. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.83.3.462>
- Sticht, T. G. (1993). *Educational uses of metaphor*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 621-632 (1993)
- Şirin, E. (2011). *İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin okul kültürü algıları ile örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişki (İstanbul ili, Esenyurt ilçesi örneği)*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

-
- Uçar A. ve Erdem, E. (2020). Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi ile İlgili Metaforik Algıları. 8.Uluslararası Sosyal Beşeri ve Eğitim Bilimleri Kongresi. E-ISBN: 978-605-7594-63-1
- Vecchio, F. J., & Collins, M. P. (1988). Predicting the response of reinforced concrete beams subjected to shear using modified compression field theory. *ACI Structural Journal*, 85(3), 258-268.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.<https://avesis.metu.edu.tr/yayin/d75d8f61-9cae-42fc-834e-d1e0acc1814c/sosyal-bilimlerde-nitel-arastirma-yontemleri>
- Yurttakal, S. (2007). *İlköğretim öğretmenlerinin okullarını örgüt kültürü açısından algılamaları (Şırnak ili İdil ilçesi örneği)*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.